

Előfizetési ár:

Egy évre — — 4 forint.
Fél évre — — 2 forint.
3 óra — — 1 forint.
1 óra — — 40 krajc.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal a „Csongrád” könyvnyomdájában, (Grünwald Ferenc-féle ház), hova a kéziratok és előfizetési pénzek is küldendők.

CSONGRÁD

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri beiktatása 10 kr., két hasábos 20 kr., három hasábos 30 kr. Legalább háromszori közlésnél a fele díj számítatik. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyilttérben.

minden egyes sor 20 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Kéziratok visszaszolgáltatására nem vállalkozik a szerkesztőség.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:

DR. CSONGRÁDI GÁBOR.

EGYES SZÁM ÁRA 10 KRAJJCZÁR

Belviz ügyünk.

I.

Azon, a vízjogi törvény, (1885. évi XXIII. t. cz.) 47. és 48. §-ában említett eső, hó és talajvizeket, melyeknek fokozatos elzárása iránt a hivatkozott törvény 48. §-a intézkedik, megszokott néven belviznek nevezik, közleményünkben tehát mi is csak ezen általánosan megszokott elnevezést használjuk.

Az eső és hóviz fogalmával foglalkozni szükségtelen lévén, itt csak azt kell megemlítenünk, hogy a törvény a talajvíz alatt azon vizeket érti, melyek földárja s esős időjárás mellett, a mélyebb homok buckák közt képződve, ha nyugton hagyatnak is, csak egy-egy kisterületet foglalnak el, ha lefolyás nyitattik is nekik, akkor is csak nem ugyan olyan nagyságu területet foglalnak el, mint a lefolyás nyitása előtt, mivel a lefolyt vízmennyiség a felszivárgó víz által a legnagyobb részben pótolatik.

Ennek előre bocsajtása után a belvizügyre vonatkozó jelen közleményünkben a következő kérdések megoldásával foglalkozunk:

1. Jogsérelmet képez-e a felső birtokosokra nézve a vízjogi törvény 48. §-ában foglalt azon intézkedés, mely szerint az ártéri birtokosok s illetve az ármentesítő társulatok részére azon jog biztosított, hogy a töltések mögött, nemkülönben az ármentesített területeken kívül keletkező eső, hó és talajvizeknek lefolyását illetékes hatóság útján mindaddig fokozatosan elzárathatják, míg a folyóvíz állása a leeresztést meg nem engedí?

2. Ideiglenes vagy végleges intézkedésnek tekintendő-e a vízjogi törvény 48. §-ának imént idézett rendelkezése?

3. A belvizügyi helyzet által indokolt s annál fogva valószínű, hogy a fentebbi értelemben vett belvizeknek a Tisza vizállásától független levezetése céljából egy belviz ügyi társulat alakuljon?

Mielőtt azonban a fentebbi kérdések fejtegetésére át térnénk, meg kell jegyeznünk, hogy a belvizügyi bajok, a Tisza mentén csak az 50-es évek, vagyis azon idő óta állottak elő, mióta a Tisza mentén nagyobb mérvű ármentesítés eszközöltetett.

Addig a fentebbi értelemben vett belvizet, minden érdekelt birtokos olyannak tekintette, mit kénytelen eltűrni. Miután azonban a Tisza mentén eszközölt ármentesítések az első években kedvező sikerűeknek mutatkoztak, annak folytán a felsőbirtokosok is kedvet kaptak arra, hogy kevés értékű, vagy épen értéktelen laposaikat, semlyékeiket, csatornák ásása által mentesítsék a belvizektől.

Különösen kedvezett s mintegy ingert adott a felső birtokosoknak arra, hogy a törvény ellenére ásott csatornák által vezessék le a Gátérbe és Vidreérbe belvizeiket, az a körülmény, hogy a csongrádi határban egyesült Gátér és Vidreér oly ma-

gos partok között torkollott az ártérbe, hogy annak partjait csak az újabb rendkívüli árvizek hágták meg; s hogy annak folytán egész 1876-ik évig a pestmegyei felső birtokosok által, törvény ellenére ásott csatornákon, a Gátér és Vidre-érbe levezetett belvizek, az árvizek alkalmával is, akadálytalanul, s a csongrádi parti birtokosoknak kárt nem téve, folyhattak le az ártérbe s illetve a Tiszába. — Ez az állapot azonban az újabb, rendkívüli nagy árvizek által oda módosult, hogy most már az árvizek a Vidre torkolatának partjait tetemesen felülmulják, s annak folytán a csongrádi határba a Pestmegyéből lefolyó belvizek a „Gát” s illetve „Vidreér” medrében a Tiszába le nem folyhatnak. — A pestmegyei birtokosok azonban, ennek dacára is szeretnék belvizeiket folytonosan levezetni.

Kérdés tehát, hogy a felső birtokosok ezen kívánsága, igénye, az észjog szempontjából alapos-e? s hogy annak folytán a vízjogi törvény 48-ában foglalt intézkedés a felsőbb birtokosokra jogsérelmet képezhet-e? Nézetünk szerint, ezen kérdésekre minden ahoz értő elfogulatlan ember csak nem mel felelhet.

Hogy pedig a felső birtokosok folytonos belviz levezetési igénye jogalappal nem bír, — s hogy rájuk nézve, a vízjogi törvény 48 §-ának idézett rendelkezése jogsérelmet nem képez, az onnan is kétségtelen: — hogy a Tiszaszabályozás s illetve ármentesítés előtt a folyótól távolabb eső birtokosok belvizeiket csak természetes ereken, csak élővízbe folyathatták le, ezen birtokosok tehát a törvényileg és hatóságilag engedélyezett, s az érdekelt alsó birtokosok által roppant költséggel foganatosított ármentesítés által sem nyerhettek több jogot, mint a mennyivel ármentesítés előtt bírtak, vagy is nem nyerhettek jogot arra, hogy az élővízbe — a Tiszába — annak magasabb vizállása miatt le nem folyható belvizeiket akár csak az árviztől elvett, mentesített területre is lefolyathassák; mivel ezt a területet az alsó birtokosok a felső birtokosok minden hozzájárulása nélkül, a törvények oltalma alatt, s fontos közgazdasági érdekek előmozdítása céljából, s nem a végett mentesítették, hogy a felső birtokosok belvizeinek ingyenes vízmedencéjéül szolgáljon. Még kevésbé nyerhettek tehát jogot arra, hogy a Tiszába, annak magasabb vizállása miatt, le nem folyható belvizeiket az ármentesítés előtt az árvíz kiöntéséig ment ősi parti földekre folyathassák le, s hogy így ezek szolgáljanak az ő belvizeik ingyenes vízmedencéjéül.

Hogy továbbá a felső birtokosok azon igénye, hogy ők, csak a kizárólag természetes ereken lefolyó belvizeiket is, minden akadály nélkül folytonosan folytonosan folyathassák le, jogalappal nem bír, s a tételes törvény (az 1885 évi XXIII. t. cz.) 48 §-ának ellenkező rendelkezése rájuk nézve jogsérelmet nem képezhet, az a fentebbie-

ken kívül még onnan is kétségtelen, mivel, ha a felső birtokosok, tekintet nélkül arra, hogy azok a befogadásukra hivatott élővízbe — a Tiszába — lefolyhatnak-e? belvizeiket leereszteni s a Tiszába le nem folyható belvizet által akár csak a mentesített területet is elöntetni jogosítottak volnának, az esetben a folyamszabályozás s ármentesítés nemcsak fontos közgazdasági érdek, nem képezne, hanem magával a józan észszel is ellenkeznék.

Mert ha a felső birtokosoknak az élővízbe le nem folyható belvizeiket a mentesített területre folytatni joguk volna, ezáltal nemcsak az árvíz ellen nagy költséggel mentesített terület lenne, az árvíz által járt területnél hasznavehetőbbé, hanem a roppant költséggel emelt vízvédelmi gátak is a két oldalról vizmosás és habverés általi megsemmisítésnek tétetnének ki; továbbá a törvény intézkedése s illetve a törvény intézkedésén alapuló hatósági kényszerítés folytán a töltés építésre s fenntartásra fordított százazrek s illetve milliók kidobott pénzzé válnának, — és végre az ármentesítések folytán történt árvízszin emelkedés által többszörösen megnagyobbodott, az előtt árvízmentes parti földeket képezett, s az első ártérnél hatszor-hétszer nagyobb területen létező minden vagyon, termény, épület, falvak és városok is az árvíz általi elpusztítás veszélyének tétetnének ki.

Aminek még csak lehetősége is, már magában is, de tekintettel különösen arra is, hogy a csongrádi határba lefolyó belvizek egy jelentékeny részét a „Gátér” és „Vidreér” vizgyűjtő területén kívül eső kecskeméti és pákai határból jogosítatlan csatornákon lefolyó vizek képezik: jogállamban képtelenség (abszurdum)

Mint hogy tehát, mint fentebb kifejtettük, a törvény által szabályozott ármentesítés szükségképp kizárja azt, hogy a felső birtokosok belvizeiket akkor is lefolyathassák, mikor azok a lefolyásokra szolgáló meder partjai közt, a befogadásukra hivatott élővízbe, annak magasabb vizállása miatt, le nem folyhatnak: kétségtelen, hogy a felső birtokosok ily jogot a maguk részére az észjog, alapján sem igényelhetnek, s hogy a tételes törvénynek a fokozatos eljárásra vonatkozó intézkedése rájuk nézve ép oly kevésbé képezhet jogsérelmet, mint azon olasz, — holland, sat. birtokosokra nem képez azt, akik ellen a belviz lefolyásának fokozatos elzárása szintén alkalmaztatik.

Mert, hogy a fokozatos elzárás Olaszországban s Hollandiában is alkalmaztatik, arról a magyar vízjogi törvény vonatkozó intézkedésének indokolása nyomán bárki is meggyőződhetik.

S a fentebb minden kétséges kizárólag bebizonyított azon tételből, hogy az ártérben kívüli felsőbb birtokosoknak természetes ereken is, csak akkor van joguk belvizeiket lefolyatni, ha az a meder partjai közt, tehát annak partját át nem hágva és

senkinek kárt nem téve, az élővízbe — a Tiszába — lefolyhat, s hogy rájuk nézve a vízjogi törvény 48 §-ának fokozatos elzárásra vonatkozó intézkedése jogsérelmet nem képez: önként és félreérthetetlenül következik a megvitatás tárgyát képező második kérdésre vonatkozó felelet, hogy t. i. a vízjogi törvény 48 §-ának fokozatos elzárásra vonatkozó intézkedése nem elhamarkodott, ideiglenes, hanem a szükség által igényelt jól átgondolt intézkedést képez.

Hátra van még azon kérdés megvitatása, hogy a „Gátér” és „Vidreér” vízszerekezete — s a fentebb kifejtettek s illetve a fokozatos elzárásra vonatkozó törvény mellett okadatolt s annak folytán valószínű-e, hogy a belvizeknek a „Tisza” vízállásától független levezetése céljából társulat alakuljon?

Erről azonban jövőre.

Az aradi kiállítás.

„Többet észszel, mint erővel.” Régi közmondás. De ezen közmondásban rejő mély értelmű igazság követése sohasem volt szükségesebb, mint korunkban.

A fent intézett közmondás helyes értelme az, hogy mindazon elméleti és gyakorlati ismereteket s ügyességet meg kell szereznünk, melyek a mai megnehezült életviszonyok közt is képesekké tesznek bennünket arra, hogy munkánk gyümölcse által a társadalmi élet megszaporodott szükségleteit kielégíthessük anélkül, hogy az ember nemesebb része, az erkölcsi érzület bármely csekély csorbát szenvedjen.

Az ily mérvű készséghez azonban a megszerzett elméleti ismeretek, gyakorlati jártassággal kapcsolatban is, csak úgy és addig elégségesek, míg az, a közgazdaságtól különböző ágainak haladásával lépést tart.

Közvetlen környezetünk, vagyis a közéletünkben történtek látása és megfigyelése arra távolról sem lévén elégséges, a folytonos haladás egyik eszköze, a közgazdasági kiállítások látogatása s illetve tanulmányozása.

A közgazdasági kiállítások tehát nem-

csak nem pusztán parádék, hanem nagyon is hasznos és szükséges dolgok, s hogy azok az azt, a sokszoros tapasztalat is bizonyítja, hogy minden haladott s törekvő ország és város anyagi áldozatok árán is rendez kiállításokat, hogy a kiállított termékek, tárgyak s eszközök által a kiállítók ismereteit s művelését fejlessze s az elért sikerek által önbizalmukat, munkakedvüket s nemes ambícióikat éleszsze, emelje, a közönséggel pedig a hazai termékeket, műtárgyakat és eszközöket megismertesse, megkedveltesse s ezáltal azokat a hazai közgazdaság különböző ágai támogatásának megnyerje. S ekként a közgazdaság s közjólét előmozdításának hasznos szolgálatot tegyen.

Az imént előadottak szerint tehát az ország háláját érdemelte ki Arad megye és Arad városa az által, hogy ily, a közgazdaság különböző ágaira kiterjedő kiállítást rendezett, s annak megnyitására az ország első közgazdasági munkását Baross Gábor kereskedelmi ministert hívta meg.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása d. e. 10 órakor ment végbe.

A kiállítás megnyitására pontban 10 órakor megjelent ministert a kiállítási bizottság elnöke Krisztyóri meleg szavakkal üdvözölte s lelkesült beszédében biztosította arról, hogy bár a Körös, Királyhágó, Duna és Tisza között elterülő haza részben lakó népek nyelvben ma még nem is értik meg egymást, de háromban: haza iránti egyforma szeretetben, a trón iránti közös hűségben és a munka velük született s folyton ápolott tiszteletében egyetértének. És hogy a hazának, s a trónnak védelmére, ha azok veszélyben lennének nemcsak munkájuk gyümölcsét, mely békés időben előmenetelök táplálékát képezi, hanem mindenüket amijök van szívesen áldozzák föl.

A minister válaszában Arad vármegyét és ama lelkes férfiakat, kiknek a kiállítás létesítését köszöni üdvözölvén, a kormány jóindulatáról és támogatásáról biztosította Aradot aron a téren, melyre lépett s melyen nagy feladatok teljesítése vár rá.

Az ipart és mezőgazdaságot testvéries egyetértésben jelzői gyanánt mondotta an-

nak a harmoniának, melylyel mind a kétőt istápolni kell jövő fenmaradásunk érdekében; s oda nyilatkozott, hogy ha ez iránybani feladataikat az arra hivatottak teljesítik, nemcsak a második, hanem még sok millenium fog áldáshozóan a nemzet feje felett elröppeni.

Ez után a minister Krisztyóri kiállítási elnök és E. Illés vezetése mellett a kiállítás különböző ágait rendkívül behatóan és lelkiismeretes érdeklődéssel tekintette meg s e közben oly bámulatos s az összes részletekre kiterjedő szakismeretről és objektív helyes ítéletről tanuskodó megjegyzéseket tett, hogy a kiállítók nem győzték eléggé bámolni. — A minister szemléje tovább tartott két óránál, s emiatt a kereskedő ifj congresszusának megnyitása is, hol szintén megjelent a minister, késedelmet szenvedett.

A minister, a kiállításon először a borászati pavillont, — azután a gazdasági csarnokot, továbbá a kertészeti kiállítást és végre a gépcsarnokot látogatta meg; mindenütt szívélyesen érintkezvén a kiállítókkal, s figyelmesen szemügyre vevén, a kiállított tárgyakat.

Avégből, hogy olvasóink a kiállítás nagyságáról fogalmat alkothassanak magoknak felemlítjük, hogy a gépcsarnok tárgyai 1500 négyszög méter területet foglalnak el, s hogy az iparcsarnok 2000 négyszög méter területtel bír.

A kiállításról a minister a kereskedő ifjak congresszussába ment, hol őt, Szávost Alfonsz congresszusi elnök, mint az ország minden vidékéről gyűlt ifjuság congresszussának védnökét lelkes beszéddel fogadta.

A minister a congresszust megnyitó beszédben örömmel üdvözölte a kereskedő ifjak egyesülését. Beszéde további folyamában hangsúlyozta, hogy ő a kereskedők összetartása mellett a súlypontnak a képzésre való helyezését ohajtaná, mivel, ugymond, az országnak, elméletileg és gyakorlatilag erősen képzett kereskedő osztályra van szüksége. Ezzel kapcsolatban kifejtette még a minister, hogy a képzés ne legyen egy oldalú, hanem hazafiás. Az mondják — ugymond a minister,

Midőn a zsidó kincseit, aranyait elfogadá, csak azért tette; mert titkos remény élt szívében, hogy a nő szerelmét visszahódítani fogja; — az ő kedvéért küzdé diadalmas csatáit, verte meg a köztársaság ellenségeit; az ő kedvéért álmódzott a Dogék méltóságáról; az ő kedvéért törekedett nagy név után, mert reménylette, hogy Lorenza meghallva fényes tetteinek hírét, meg fog róla emlékezni, elhagyja rejtékét, karjai közé siet s e szavakat rebegi ismét: „Pepe! oh, én Pepóm! téged szeretlek örökké!”

És ime, évek multak el a nélkül, hogy csak nyomára is akadhatott volna. Küldöttei, kikkel egész Olaszországot átfürkésztette, kiket kelet és nyugat, dél és észak felé menesztett, hirt sem hoztak féltőle. Felhasználta ama átkos birre vergődött titkos rendőrséget is, mely a tizek tanácsának szolgálatában állott, s melynek kémei a föld minden részében elszórtan működtek. Mind hiába! Még e szaglórok hiuzszemei sem hatolhatták át a homályt, mely Lorenza hollétét fedé.

Lorenza és kisérője Piombellino gróf elttut. Ki mondja meg: a föld, vagy a tenger nyelte-e el őket?

E mély, e duló szenvedély idő előtt öreggétette Popót. A szerelem úta őt a nagyravagyás nehez és fáradalmas utain, ez emelte őt fokokként hivatalokra, méltóságokra, ez áldotta meg őt a szerencse bő javaival, és ime: a nemes gróf a magasba érvén, kétségbeesetten tekintett körül; amire törekedett, amit elérni reménylett, azt nem érhetette el; az a kérdés merült tehát fel előtte, nem volna-e jobb, nem volna-e tanácsosabb megválni az élettől

A „CSONGRÁD” TÁRCZÁJA.

TAVASZ ÉS IFJUSÁG.

Nyílnak immár a virágok,
Zümögnek is a darázsok,
A madarak megérkeznek,
Itt a tavasz fák zöldelnek.

Szépül a rét, erdő, liget:
Jelzik, hogy itt a kikelet.
Munkára hi a kegyes ég:
„Munkára fel!” „éljen a nép!”

Ifju serdül, magyar vére!
Honáért megy csatatérre.
„Védjük a hont és a királyt!”
Igy zengi a harc szózatát.

Mámor ital az ifjkor,
Pezsgő, mint a tokaji bor.
Nem keserű ennek ize;
Nemes, mint a magyar szíve!

„Mi az ifju legszebb gondja?”
„Hogy a hazát hön szolgálja!”
Legyen honfi, bí hazafi:
Ezt tettekkel mutassa ki!

Szerelme is legyen igaz,
Hazájáért lángoljon az!
Legyen neki szép mátkája:
Imádott, szent, bí hazája!...

Lemilius.

A velencei oroszlán.

Folytatás.

(16)

Mi okozta tehát, hogy e férfi, kinek ifjusága egy ábrándos dallam volt, kit férfi korának küszöbén az ünnepélyek, zajos mulatságok sora fogadott, ki többet nyert a szerencsétől, mint amennyit ohajthatott; mi okozta, hogy e férfi a tanácsterem asztalánál épugy, mint a győzelem diadalrivalgásai közepett komor arcu, bus tekintetű s hideg keblű maradt és örvendeni nem tudott? — A nagyravagyás dulta-e szívét, vagy irigykedve emlékezett-e vissza ama gondtalan életre, melynek hajdan, mint sajkás, részese volt!

Nem! Pepe még mindig szerette Lorenzát. Ama mély, ama csodálatos hévvel szerette, mely gyakran azok iránt gerjed fel keblünkben, kiket örökre elvesztettünk!

Pepe a világ legtávolabb részeit is kikutatta, hogy ama nőt megtalálja, kinek tekintete, pillantása buzdította volt fel őt arra, hogy a fényes pályára, melyen immár halad, lépni merészeljen, — ama nőt ohajtottta feltalálni, aki egy hónapig tartó, bódító szerelmével körülrajongta őt s egy hajnalon oly váratlanul eltűnt oldala mellől. Pepe soha sem tudta meg, hogy ki volt e rejtélyes lény? képzeletének költői világával még mindig ama varázs közepette szemlélte őt, melynek bájától üvedzve tünt fel először szemei előtt; még mindig amaz ártatlan bájos angyalt látta benne, kinek büvösen ragyogó szemében a köny esillámlott fel, midőn őseinek eltűnt fényéről regélt vala neki.

hogyan a kereskedő kozmopolita, hogy hivatása hozza azt magával. A miniszter azonban ezt nem hiszi, mivel csak a kereskedő foglalkozása kozmopolitikus. Világpéldákra hivatkozva állította a miniszter, hogy minden országnak épen kereskedelme fejlesztlegnagyobb mértékben a hazafiasság érzetét, s annak érzete képezi a kereskedelemnek lelkét, s épen azért mondá a miniszter, ha a kereskedők a jelzet irányban haladnak a kormány támogatására bizony számíthatnak.

Ezzel a miniszter a kereskedelmi ifjuság 5 ik congressusát megnyitottak nyilvánítván; s az elnöki széklet a congressus elnökének átadván, riadó éljenzéstől kísérve távozott a congressusból.

Ez után a tisztelgések; 6 órakor a kiállítás újabb megtekintést, — 7 órakor a kiállítás előtti szabad téren a nagy díszbéd következett. Este pedig a miniszter Lukács államtitkár és Ludwigh ministeri tanácsos kíséretében Maros Szigetre utazott, hogy az éjszak-keleti vasutnak, a magyar állam által, az előző napon átvett vonalait és a sóbánya vasutakat megtekintse.

Hogy állunk városunkban a tisztassággal?

Ismeri mindenki a hatást, melyet egy tisztán öltözött, rendezett külsejű egyén és a melyet egy mosdatlan, sástegett, szélvészajtott, mocsos, udortokelt alak létezik a lélekben. — Ami áll az egyesről, áll a tömegről, a csoportról is.

Egy város szemlése is épen hasonló módon kell benulnak tetsző, vagy nem tetsző érzelmét; különbség a kettő között csak az, hogy az utóbbinál úgy a kedves, mint a visszataszító benyomás is nagyobb, erősebb.

Nem képzelhető egyén, kinek saját akarata oda irányulna, hogy mások előtt utálatot ébresztessen, sőt, ha a szépek csak bizonyos fok iránt bír is érzékkel, az ellenkező hatást iparkodik felkelteni. Így nem képzelhető hát egyetlen város sem, melynek polgárai tetszéssel vennék azon nyilatkozatot, hogy városuk visszataszító benyomást kelt.

A gondolkodkozás, a következtetés ime ilyen levezetéshez juttatja az embert s a való még is az ellenkezőjét tünteti fel ennek. Így van ez a mi városunknál is. No, tán nem?.. Ne sajnáljuk a fáradságot, nézzünk körül városunkban, melyet a természet oly kedvező, oly kies helyzettel áldott meg,

hogysen tovább is szenvedjen ez emésztő kínok terhe alatt?

De Venecia nem ismerte, nem gyanította a vésteltel bajt, mely kedvecének, hálványozásig tisztelt hősének, a közársaság oroszlánjának, életét alásta. Sem a nép, mely tapsaival üdvözölte őt, sem a nemesség, mely mélyen meghajolt előtte, sem a nők, kik mosolyainak legfagyosabbját is levelesték, nem hitték volna, hogy e férfi, ki a földi szerencse oly magas polcára emelkedett, oly közel áll az önkéntes halálhoz.

Egy napon — pedig ismét a farsang ideje volt megszűnt élei az agg Doge. Kimulását a harangok gyászszava hirdető a városnak, Venecia elnémult, annak jelétül, hogy az Adriai tenger ismételen özvegyvé lett. Oh, de a gyász nem tartott sokáig: a harangok bus kongását a nép örömrivalgása váltotta fel; a veneciek, kik hőseik legjelesbjére gondoltak önkénytelenül, egy szívvel-lélekkel kiáltottak fel:

— Meghalt a Doge! — Éljen a Doge! — Éljen Peps gróf!

A még oly ifjú gróf élete harmincadik évében oly méltósággal volt felruházandó, mely eddig az agkor kiváltságaihoz tartozott, s melylyel eddig csak érdemekben megszűnt vécek lettek feldisítve.

— Mit használ nekem ez újabb fény, a méltóságok ezen legmagasabb foka, — gondolá magában P. pe, — mit használ nekem az új tisztség, ha ifjuságom szerelme, életem egyetlen gyönyörre elvesztett, örökre oda van!

(Folyt. köv.)

milyen nem soknak jutott az alsódi városok közül, — mit látunk ott?

Tagadhatatlan, hogy a város belsejében, rozszakarattal sem konstatalhatunk piszkosságot, mert derék polgáraink minden ünnepe előtt, sőt minden vasárnapra meszelnek, surolnak, törülgetnek, redbe hozzák a „kapuelejét.“ Egy-egy nevezetesebb ünnepe előtt való héten valóban oly képet nyújtanak a házak a sok tapasztási foltól, mint a macskákkal játszó gyermek arca a karmolásoktól és sebtapasztól. Ez persze csak pár napig tart, aztán — mint selyem hernyó — új külbőrt öltönek a házak s valóban kellemes hatást idéznek elő tőde, fehér falakkal. — Csak ritkán akad közöttük egy-kettő, mely az „ünnepe-tisztességére“ — mint mondani szokták — a régi borbén maradt. Gazdasszonyának van is mit hallgatni!

Tagadhatatlan, örömmel mondjuk, ez így áll. Az utcák tisztántartását illetőleg azonban már sok a kívánni való. Mindamelllett még ez is tűrhető; de nézzünk ki csak a város széleire!

Az már csakugyan megbotránkozató, ami ott van. Mintha piszok gyűrtével akarják körülvenni a várost. Ezzel, az igaz, — jobban, mint bástyákkal — el lehet riasztani minden jó érzésű embert.

Tán rágalom, mit állítok?
Bár az volna! — Sajnos a tények — piszkos fészkek nézünk s mégis hangosan szólnak állításom mellett.

A Tiszaoldalak a kövezet által széppé tett vonala alig pár évi kiépítése után valóságos szeméttár. Mintha csak arra készítették volna a felső, sima falat, hogy a mindenféle szemét becsusztatására alkalmas legyen. Még jó, hogy a burján felverte a vízszintes teret, így legalább maga a természet takar el valamit az emberek által összehordott piszokból.

A város alsó részén valóságos „dög-állomás“ van, mely kintül illattal telíti a levegőt s a szellő szárnyaira kelve a város fölé lebben, érvényesítvén az egészre oly hathatós befolyását.

Hát még mit szóljon az ember a durva lélek ama botrányos barbarizmusához, mely kintül keményebb érzéketlenséggel apró ebkölykeket csusztatja a kövezeten, hogy ott másfél napi kínos nyöszörgés, vorítás után az éh és szomj, a nap égető sugara és a meleg nyári napokon oly szaporra legyek petéi, illetve a kikelt pondrök által kintözött szűzesség meg. Ott volt mindennek színhelye a Tiszapartján, a fűrdőházon felül. Az erjedő dögök, nyúlóg rovarokkal telve most is ott vannak még, ámbrá illattal kedveskedve a fűrdőház vendégeinek, ha a szellő megfelelő irányban indítja utnak.

Hasonlóképpen a kövezet mentén, de a félre-eső utcákon, zugokban is lépten-nyomon találunk összehalmozva rongyokat, drótozott rozsz fizeket, főzőkanalat, megfűzött babot, kását stb. kiöntve, melyek így együtt a „rontást“ képezik.

Oh ez a feketetlen butaság mily gyökeret vert a népben! A gondos nevelés, a művelődés oly nehezen érheti ezeket ki.

De remélhető, hogy van Csongrádon erre nézve „illetékes kör“, mely a tisztaságra felügyel, az elene vétőket felelősségre vonja, vagy a piszkot, dögöt stb. eltávolíttatja.

Valóban megmagyarázhatatlan az a közöny, melylyel mind ezt elnézik. A nép tesz mindent elvakulva, azért nem hibáztatható, mert nincs felvilágosítva tettének badarsága felől.

Mind ezt látva szánakozással jut — a tisztaságra nézve is — eme felkiáltás igazsága eszünkbe:

„Világosságot, több világot adjatok a népek!“
E bajok két módon orvosolhatók, illetve szüntethető meg. Az egyiknek utja hosszú, ez a nevelés, a másik rövidebb — s erre célunk most — a hatósági szigorú feltgyelet.

Berti Gerő.

H I R E K.

— Válság a „Tiszavidék“ kebelében. A „Tiszavidék“ ma egy heti száma közli, hogy a Tari István társzerkesztő a lap szerkesztésétől visszalépett. Általános a meggyőződés, hogy Tari ur e lépésével aránytalanul nagyobb szolgálatot tett önmagának, de a közönségnek is; mint amennyi hasznót annak eddigi szereplésével szerzett. Mert ezen ur rövid működésének folyamán sajnálatosan, de elvitáztatlanul beigazolta ugyan, hogy alaposan ért a becsület tisztességtelea meghurcolásához, s hogy nem irigylendő nagyszemere a legutabb személyes piszkolódásoknak, de a komolyabb ügyekhez való hozzájárulási képességeinek épenséggel nem nyújtotta bizonyosságát. Hisszük s elvárjuk, hogy a „Tiszavidék“ mely eddigelő Tari ur kezei között egy hetvekedő ifjone szeszélyével csak a szemenedett gorombaságok s személyeskedések melegágya volt; annak távozásával új iránt, új modort és új aerat fog kezdeni s megfogja mutatni a közönségnek, hogy a komolyság, a tárgyilagosság s a

tisztesség mily arányával kell bírnia, ha, mint a közvélemény organuma a komoly számbavehetősegre igényt akart tartani. Ennek mi a város közjára által parancsolt egyetértés érdekében csak örülni tudnánk, ép úgy, mint nem titkoljuk örömtünket most, midőn távozni látjuk azt az egyént, kinek az állapottok elmérgesítésében oly kárhuzatos része van s kinek a jövőben őszinte szívből jobb erkölcsöket kívánunk.

— Még valamit a tanulóifjuságnak. F. hó 25-én lesz Kossuth Lajos nagy hazánkfiának nevenapja. A tanulóifjuságnak tehát szent kötelessége azt megünnepelni méltóan, imponánsan. Mert hisz ki nem lelkesül Kossuthért? Nincs a hazában olyan! Felhívjuk tehát Csongrád város tanulóifjuságát, hogy a város minden polgárával egyesüljön és ünnepelejk meg a jobbhagyóság felszabadítójának, a törvény előtti egyenlőség kivívójának nevenapját. Mutassa meg a tanulóifjuság, hogy van még benne erő, akarat és szilárd elhatározás!

— A királyt nagyváradi és debreceni útjában — mint értesültünk — gróf Szapáry miniszterelnök és báró Orcy miniszter fogják kísélni. A zárgyakorlatok alatt Székelyhídon az összes idegen katonai attachék és az eddigi dispoziciók szerint gróf Kálnoky külügyminiszter és báró Bauer közös hadügyminiszter is jelen lesznek.

— Milán király nősül. Párisból Belgrádba érkezett magánlevelek határozottan állítják, hogy Milán király legközelebb újra megnősül.

— A büntető törvénykönyv jubileuma. A jövő hónapban lesz tíz éve annak, hogy Magyarország a kodifikált büntető törvény áldásait élvezi. Ezt az évfordulót széles körben arra akarják felhasználni, hogy a büntető törvény nagy tudományú készítőjét, városunk szülöttjét Csemegi Károly kir. kuriai tanács-elnököt óvációban részesítsék. A jubilárius ünnep rendezését az ugyancsak tíz éves fennállását ünneplő Magyar Jogász-egylet tagjaiból alakult bizottság vállalta magára.

— Színészet. A helyben működő derék színtársulat, a közönség iránti figyelemből Rakodeczay Pál színművész urat nyerte meg 3 előadásra. A közönség azonban se a társulat igazgatóinak figyelmét, se pedig Rakodeczay ur művészeténem méltányolta kellőképp, amennyiben a „Veencei Kalmár“ előadására is kevés, a „Könyves Kalmár“ előadására meg, amely pedig egyszersmind jutalomjátéka is leandett, a jelen vendégművészek, botrányosan a kevés számban jelent meg.

— A hatás. Faragó Ignác, Horváth Miklós, Borbás Sándor, stb. derék tanulóktól nyilatkozatot kaptunk, melyben kijelentik, hogy ők nem tartoznak azon tanulók közé, akik a „szavaltati estét“ füstbe menesztették. Hanem igenis voltak olyanok, a tanulók között, akik az összehívott gyűléseken, illetve próbákban gyerkőcies magaviseletet tanúsítottak, sőt kigunyolták a törekvőket. Így persze, hogy nem érhettek célt!... A gnyulózó tanuló ifjaknak pedig a következőket ajánljuk: az illemszabályait „memoliterként“ vágják be! vegyenek példát törekvő komoly kortársaiktól és a sok hiábavaló utcai koszlások helyett inkább a könyveket nézegessék, mert a cigarettizéssel és a könyvek eldobásával még önmagoknak sem imponálnak. Azt hisszük a fenti derék tanulóknak lesz arra gondjuk, hogy az ily elemeket vagy tisztességtudásra tanítják, vagy egész egyszerűen fumigálják, nehogy máskor is ily incidensre alkalom nyíljk. Azt pedig örömmel látjuk, hogy tanulóifjaiak között komoly és jóra való fiatal emberek foglalnak helyet társadalmunkban.

— Károly román király, a román trónörökösével királyunk látogatására f. hó 14-én két napra Ischlbe érkezett. Az hírlik, hogy ezen látogatásnak az a célja is volna, hogy a román trónörökös egy fihereget nyerjen meg nőül.

— Temesvárról. Sz. István napján, Novoszny József városi képviselő vezetése mellett, 250 temesvári polgár, külön vonaton, utazik el az aradi kiállítás megtekintésére.

— Derék életmentés. F. hó 11-én a helyi fűrdőnél Varga Sándor kereskedő szegéd a szabad Tiszába fűrdött; fűrdés közben görcsök lepték meg, minek következtében használata veszélyessé válhatott volna, ha nyomban Weisz Tivadár és Halász Ignác úrsk önfeláldozóan nem vetik magukat a Tisza hullámai közé; így aztán sikerült a már életveszélyben forgó kereskedősegedet megmenteni. Szerencsére az akkor szintén a fűrdőben időző kintű orvosunk Dr. Dékány Béla urak gyors segélynyújtása mivel a segéd állapotát javított és így a segéd egészséges helyreállott. A humanus tett mindenesetre becsületükre válik a derék életmentőknek.

— Városifjúság. Négy fal között szép fákkal beültetett, zöld pársittal szőnyegzett népkertünk van, hova a publikum gyakran kíváncsi látogatást keresni a rekkenő bőség elől. Ődűt még csak talál községünk, midőn a piros terítéjű asztalnál a fák árnya alatt a hideg „pilsenivel“ gyantázza torkát. Amde midőn a hölgyek a séta uá a fák lombjai alatt a padokon megpiheni akarszák

képtelenek majdnem a földre ulni, mert az ülőhelyek csak néhány eméter magasságra vannak a föld szintjétől. Nem akarjuk az „illetékes köröktől“ azt feltételezni, mely szerint talán arra várnak, hogy a majdnem elültetett padok kikeljenek a földből; de annyit mondhatunk, hogy népkertünk restaurálásának ideje már itt van!... Néha a portól vastag a levegő. Így tehát a népkertben nem üdülhet közönségünk. De ha elszájják az „illetékes körök“ magukat arra, hogy legalább ünnepnapokon felocsolattadják a népkertet, nagyon üdvös reformmal elégtelenek közönségünk méltán jogos és megérdemelt követelését!...

— **Sajtóhibák.** Lapunk legutóbbi számaiban — felelős szerkesztőnk távollétében — a kelles gondot nem fordíthatunk, így esett meg, hogy t. olvasóinknak szokatlannul sok sajtóhibával kelle találkoznunk. Midőn ezekért t. olvasóink szives elnézését kérjük lapunk 30-ik számában „Párszó a pletykára!“ nagyobb számmal előfordult bosszantó sajtóhibákat következőkben igazítottuk helyre: A 4-ik sorban „pert“ helyett „sört“; 15-ik sorban „közleményeinek“ helyett „követelményeinek“; 22-ik sor „befektetett“ helyett „lefektetett“; 3-ik oldal 11-ik sorában „egyén“ helyett „egy év“ olvasandó. A 36-ik sorban „S“ kihagyandó.

— **Véres veszekedés történt** tegnap d. e. Csont korosmáros és egy muzsikás cigány közt, amidőn ugyanis Csontot a cigány egy késsel erősen megszurta; sőt ha a cigányt hozzátartozói meg nem akadályozták, a mála levő revolvert használja fel Csontra, ki azonban már előbb a szurással megszabadult. — A cigányt két rendőr és csendbiztosnak kísérte méltó büntetésé helyére. Csont pedig orvosi kezelés alatt van lakásán.

— **Csalogánydalok.** Minden heti piac alkalmával gyönyörködve hallgatja a nép ama „operai darabokat“, melyeket a legutolsó bordélyházakban szoktak az ugynevezett „zengerek“ bájos fülrikító hangjukkal előadni. Különösen az a herzig „Nagyvárada“ című dal, oh mily fenséges! oh mily erkölcs-nemesítő! Mely jó hatással van ám a nép szellemére, ugy bizony!... Azt hisszük, hogy rendőrségünknek lesz arra gondolja, hogy megtiltsa az ilyen erkölcs-nemesítő nóták terjesztését mihamarább? Sajnos, hogy nálunk a ponyvairódmal annyira pártolják; de ez sem igaz, hogy pártolják, mert akkor Arany János Toldijára stb. nagyszerű dalaira rábukkantak volna, mert hisz a ponyván vannak már; vagy ezt eddig még nem tudták?!! Egyébiránt a híres „nagyváradi szemelvényeket“ ajánljuk a rendőrbiztos ur becses figyelmébe.

— **Robbanás egy acélgyárban.** New-Yorkból sürgönyzik: Az illinoisi acélgyárban, Soliothban a kemence szétrepedt, épea midőn negyvenezer font olvasztott fém volt benne. A robbanás oly borzasztó volt, hogy a város összes házai alapjukban megrendültek. Négy munkás darabokra tépetett, egy elégett és számos ember sérült meg.

— **Leégett templom.** Csicsó csalóközi község új katolikus templomának tornyába hétfőn délután becsapott a villám. A templom — melyet csak nemrég szenteltek fel — leégett. Tűzoltók Püss és Néma szomszédos községekből is érkeztek, de csak tűz lokalizálására szorítkozhattak, a mi sikerült is nekik, mert az istenházán kívül egyéb ház nem égett le.

CSARNOK.

Katona életből.

— **Freiter Dudek!** maga olyan számár, amilyen csak egy virilicher k. und k. g. freiter lehet a polgárok véres verejtékén szerzett farschrittmásig mundurba bújtatva, — rivalt kapitány ur Kukovec, az előtte mozdulatlan karóként álló és szörnyen drukkoló Dudek freiter urra, kinek egyéb nem létező jó tulajdonságai mellé sorakozott az, hogy a maga bereitásfijába levőkkel — kiknek fel tudben csekély számát az iránta való tisztelet és figyelemből most elhallgatom — oly szigorúan bánt, mintha a török világ idejében szerepelt harabaszákat választotta volna utánsára méltó mintaképpül.

Mert a dolog kellőképpen megvilágítása céljából mentem minden elfogultság nélkül mondhatom, hogy freiter ur Dudek a „maga nemében“ páratlan egyéniség volt. Nem az tette az egész ezred, sőt mi több a brigád élét is nevezetessé, hogy „duflás“ volt, — tévén ez katonai műnyelven annyit, hogy míg más baka naponkiut egy porció „komisz“ legyűrésével viaskodott, addig ő a helyzet komolyságához illő méltóság telisésséggel ugyanazt köztövel eszközölte — hanem az, hogy hárhorgosabb „seinsosabb“ legény, mint ő nem volt, ki mindenne a mi nem tetszett neki ezt mondotta: „heratelt jaz árgyélussá, mivelhogy a najgirigáság nem engedi a miglikkajtásgot ott defelérozni, a hol a farschrit ma-séroz elől!“

E mondás később átokként nehezedett Mannlicher nyomta vállaira, mert a mint bizonytalan uton szerzett virgonijával szájjában nagy bússkén végig sétált a piacon, a szalutáltatás képes urak a káplárok mindég ezzel üdvözlötték: Servus fiam Dudek, te vagy az én szivem najgirigos möglikje. Eleinte elhallgatta, később bosszankodott érte, majd meg haragosan protestált a vele való tréfálás ellen, a mi astán szegénynek megdőlt baja lett.

Termetes Dulceinájával, ki a szakácsnői művészetet cultiválta egy mély pincehelyiségbe, kit Dudek ur is azért szeretett, mert mint mondá: „az csólk is csak ugy jó, ha zsiros!“ — sétált egy alkalommal a piacon; egymáshos illő „rémségesen“ gyönyörű pár volt. Dudek egy Csehországi kis faluban verki mellett látta legelőssör a felkelő napot, ott nevelkedett így nem csoda, ha a magyar nyelv szépségeit nyakában tekerte ki, míg Petronellája morva lány volt oly öklönyi nagy piros orral, miszerint nállánál kevésbbé érdekes alakok látásáért is fisettem 5 krajecárokat a komédiában. A hátok mögött sétáló hadfiak mosolyogva sugdos-ták: „es itt a najgirigos möglik freiter!“ mit Dudek és Petronella hallva, iszonyu méreg lepte el egész valójukat, de némán túrték s ugy mutatták, mintha ők ast nem értenék, mintha annak éle nem ellenők irányulna.

A csendet Petronella törli meg: „Te Vincusnak! tekub is, hogy megvartalak a gopuba pedik gifi volt a kesomba, mir nem hosám megjöttél?“ — Pöff neki — mondá kiflit epedő képpel Vince ur — mivelhogy a najgirigáság nem engedte möglikkolni rájtrét után az kimenetelt, mir mer, hogy az „kadét-iskolában“ voltam.

Nehogy ast higyük, hogy es baka nyelven talán a mélyeséges hadtudományok felszentelt csarnoka, óh nem! egy ketrec es „verscherfner arrest“ felírással, hol a hámfából kirugott Mars fiak elmélkedne kurtavason a világ mulandósága felett.

Petronella szemében két öklönyi gyémánt csepp jelenik meg a részvétől üzetve, ugy, hogy könnydagálytól lehet tartani, epedő néz Dudekre s szemrehányó hangon feddi: „látó'ss fele lelke de meg szomorítottál szivemnek, mely irled sakatylol ugy, mintegy szélmaljom, mir nem megvigyázol magodat, nem meg szir van nekédnek feje — nem is gicsiny — hogy a kravatlí felne csuszon, hanem hogy vigyázz magadra.“

— **Asszony ne bosszants,** nem a te fejedben való az ilyenről beszélni, add ide inkább azt a tegnapi kiflit, had élvezem ezt a vaspereces cudar világot, s a köd alul előkerült s a Petronella hév-telenségétől felmelegítésre nem szorult kiflik vilálm gyorsasággal tűnek el abban a labirintban, melynek gyomor a neve.

Igy elkészítve a teti táplálékkal, Dudek ur szeméinek gyöngéd pillantását enyelve legelteti sylphid természetnek éppen nem mondható Petronelláján, óles karjai, szélmalom vitorlájaként táruulnak ki, mely mozdulatoknak a követkesménye — a hölgy részéről lett meg- és felismerése után — az lett, miszerint oda repült, s oda tapadt ajk az ajkhoz ugy, mintha két pióca a csók metamorphosisán ment volna keresztül, egyzszóval cuppantottak oly laposat, mint aminő egy cseléd kenyér, s oly hangosat, miszerint édes testvérek közt is elmehe-tett volna pofon számba.

A magasztos élvezeteknek ily uton lett torhig lakása után Dudek ur nem fájt és sebző szivvel kiakbolulította magát a földi paradicsomot övező — de szerinte tövisk szuró képességgel is bírő — karok közül s a másnapi vizontlátás ígéréteinek reménye fejében, kerekelt o'dva eltűnt, s a kasszárnai vaságyban „100 arany egy poloskákért“ című hirdetmény mindentől megóvó árnyában álmodozott a vastag kifliről és Petronelláról.

Ilyen volt ő szere'leben s éppen ilyen excentricus volt egyébb más tekintetben is. — Ugynevezett legénységi iskola volt, melyet az alezredes vizsgált meg éppen s a szövetségessékről lévén szó e kérdést intézte Dudak freiter urhoz: tudja-e maga nagy (talán csak „magossat“ akart mondani) ember, hogy a német császárt hogy hívják?

Dudek bántul ugy, mint egy valósgos borju, míg végre kirántják a hinárból bajtársai e sugás-sal: „Második Vilmos felkent fejedelem, — rögtön s félig németre fordítva az alezredes eme kérdésére: „verstehen sie,“ mondá: „ver h r untertausender Vilmos sváj megvan kenve a feje!“

Perese nagy volt a hahota s szegény meg semmisülten rogyott a pankra vissza, átkozva mind azokat, kik a hadtudományoknak beütkebe öntésére mártják tollukat.

Az önkéntesekkel szomban nagyon elnéző volt, a mit az ő bolondgombáinak hallgatásáért reggelenként fizetni szoktunk „laufschrit“ és kocsi szin ruddal (olv. rostopein runmal)-nak köszönhet-tük, oly kegyes volt, hogyha a 42 talpszegből csak egy is hiányzott eme — szerinte vétkes fele-

dékenységnek minősített — dologból nem kovacsolt riport képes ügyet.

Különben sokot mulattunk rajta, felkért egy-szer arra mondanék neki szép szavakkal kife-jezve est: napernyő alatt sétáló kedvesemnek uj-jára szeretes buzza fel a gyűrtmet lámpánál. Vá-laszunk — tréfát csinálándó a követkeső volt: „Fenyfa nyuldat kösepes vas-szállagra fessült szöve-vény, hölgyeteg hordályolt árnyalat tartályos nap, sugárossmány hőlketi ellensék alatt sétáló szivdo-bogványos kedveltserüsitett angyal képződménynek-pofa szörme vakart potrohümedékes ima morgá-szati szentelt henységnek buzza fel az ujjára a leg-sárgány kőridomsatubb ujjhuradékos him és nő ne-mület kapcsolati diasjelnökmet, földeny bug gyant sziradék folyomány telített üveg gűmbölet völgyü-let pamut fonadék köbessorulmányosított fel és be-csavaringós éjjeli fénytartálynál.“

As volt astán negyszerű élvezet mikor est akarta betanulni, összeszavarta az egészet, ugy, hogy háboru idején a sarvasi borbély tán a főbelöveté-indítványosra volna. Szegény fia! akármint is igye-kezett, nem bírta megemészteni, utoljára savanyu képpel bevallotta: mégis csak szülni kell erre, nem a verki eszéhes való az ilyen.

Es igaza volt szegénynek, mert a gordiusi csomót hamarabb oldotta volna meg, mint a cifra sza-vakba burkolt ohaját szive kifejezésének, s így Petronellának a „militárische stilus“-sal kellett me-gelégednie, mely tele volt: sacrament, doanervetter, teiffel stb. szengzetesen édes szavakkal . . .

Még sok érdekes feljegyezni való lett volna esen a baka életbe korssakot alkotni hivatott — férfiuról, ki a krumpli virágnál feljebb nem vihette, de nem akarom szegénynek emlékét tovább hábor-gatni, még annyit tudok felőle, hogy mikor kaiser manöveren lefutttak, örömebe oly erővel vágta föld-hős sápkáját, mintha legalább is kedvence kapitá-nyunk Kukovec ur fejét képelelt volna benne, ki az utolsó rapporton ezzel bucsuzott el tőle: No Dudek arra vagyok én najgirig, hogy fog magának möglikkolni ezután a kintornásás?

Vigabban, mint az itteni élet jelentem alászan. Ugy is lett, bár őt is elérte végséte, meghá-asodott, Petronello lett a hü kíséző és kintorna tologató.

As önkéntesi év lejárlása után, midőn egy vi-déki vérosban egy volt önkéntes collegánál látó-gatóba voltam, ebéd után a verendán fekete mel-lett kedélyesen beszélgetve, egyszerre csak kintorna hang üt meg füleinket.

Nyilik az ajtó s belép rajta kezében hatalmas fűtykással egy rendkívül megtermett hölgy, kibén azonnal Petronellára ismertünk, s aki azonnal had-lábra állván a verki hangjaira rémes üvöltéssel össze-gyűlt kutyákkal, igen komoly és méltóságteli jes arckifejezéssel forgatta Medusa feje körül a fűty-kóst, melynek árnyékában szegény Dudek kidül-ledt szemekkel forgatta a kintornát.

Satárságos neme a fájdalom érzetnek honolt hosszúra nyult ábrázatán, látszott egész lényén a sorsával, de különösen a hássaságával való elége-datlenség, ugy, hogy önkéntelenül elneveltük mind-keften magunkat, midőn a verki hangjai „páros élet a legszebb a világon!“ kezdett dalt nyegget-ték, mert a dal értelmének éles ellentétét kép-zte az a benyomás, a melyet nyert a szemlélő az ér-dekes párra vetett pillanatban.

Magunkhoz hívtuk, míg s Petnella különös passióját a kutyákkal való viaskodásban nem szűnt abba hagyni, titkon kérdéztük? hogy és miként folyik élete? Nagyot sóhajtott szegény, ujjára a a kutya úszre mutatva mondá: kíséző átka boldog-talanságonnak, de sokszor elkeserített, emlékeznek az urak arra, hogy milyen örömetem volt akkor, amidőn a kaiser manöverről lefutttak! no hát én ast mondom, hogy minden bánatnak van oltogató könyje, és hogy jönni fog, mert jönni kell egy szebb kor, melyben a menyei hornista lefog funi ennek az én gyűlöletem hitvány, de terjedelmes tárgyának, s ha az időben a sápkámat vágjam föld-hős örömemben, akkor, ha ez alól kirántának a gyékényt ezt a verkit vágnám hozzá, ugy, hogy azaz ijedtibbe beleszorult és megmaradt morva lé-lek bőgve szállna el belőle.

Igazat adunk az elkeseredett kitérésének, ér-zékenyon vált meg tőlük, elmentek, elől ment Pet-ronella, hátul Dudek kitől keservesen halluttuk az imát e sohaj és kérésbe beolvadni.

„Na vigy uram a kísértetbe, sőt szabadits meg a gonosztól.“

Tóth Károly.

Szerkesztői üzenetek.

— **H-th M. Helyben.** Tudja ön kiirta a szalmatü-zet: egy tanuló önk közül. Igaza volt.

— **Nemo Helyben.** Hazafi Veray Jánost tanulmá-nyozta őa? Hatalmas fűzfáig és pegazusrugam. Omen! . . .